

‘Ik ben altijd wel opzoek naar een bepaalde viezigheid in het werk, daar hou ik wel van’

Pjotr van Leeuwen (1992) beeldt in zijn werk de essentialia van het leven uit door te assembleren en de verschillende lagen op het doek aan te brengen. Hij werkt experimenteel met niet-traditionele materialen en technieken.

Tekst: Birgit Barten

In het atelier van Pjotr staat een open haard om de ruimte te verwarmen. Daarop staat een percolator waarin koffie langzaam omhoog pruttelt. Tegen de muren van zijn atelier staat zijn werk uitgesteld. Drieluiken, losse werken. Vanuit de leren stoel in het atelier vertelt de Bosschenaar over onder meer de DeK Expo die hij samen met Jos Merckx organiseert, over zijn leven, zijn kunst en zijn visie daarop.

“Mijn werk is op zich is niet bedoeld om je van je sokkel te blazen, maar wel om sluimerend in je achterhoofd mee te nemen. Dat iemand denkt: 'shit man, ik keek ernaar en het is wel lekker'.” Pjotr heeft liever dat mensen dat over zijn werk zeggen dan dat ze het omschrijven als steengoed. “Mijn werken zijn geen momentopnamen uit mijn leven. De bekende momenten en gevoelens die iedereen kent.”

Pjotr studeerde af aan AKV Sint Joost in Den Bosch, zijn afstuderen werd bekroond met de Lucasprijs die elk jaar wordt uitgereikt aan de student met het beste afstudeerwerk. Hij heeft een solo-expositie in het Noordbrabants museum op de planning en daarnaast zet hij zich actief in om voor jonge makers in Den Bosch een zo vruchtbaar mogelijk klimaat te creëren met onder meer de DeK Expo, de residitieruimte in de Rooie Haen met DeK Stichting.

Pjotr: “Mijn kunst wordt weleens omschreven als bij elkaar geraapte zoi. Het is niet random wat ik doe. Ik probeer in mijn werken een bepaalde gelaagdheid aan te brengen en los te breken van de standaardmethodieken. Daarnaast is het voor mij belangrijk dat ik een bepaald gedachtegoed koppel aan het werk. Zo kan het schrijven van teksten of een gedicht zich parallel ontwikkelen aan het werk.”

Vakantie in Blanes

Zo vertelt Pjotr over de vakantie met zijn gezin in Blanes. Hij constateert dingen in de omgeving. De zon, maar ook een half verlaten uitgaanscentrum, vergane glorie. “Dat vind ik heel interessant. Er was een soort van weemoed. Ik heb met sommige ondernemers gesproken, dan blijft mij bij dat zij gelukszoekers zijn in een ongelukkig uitgaansoort. Dat is interessant.” Daarover schreef Pjotr veel gedichten en die probeert hij vervolgens te vertalen naar het doek. “Het mag geen letterlijke vertaling zijn, het abstracte moet hoog aanwezig zijn. Het is voor mij niet interessant om een strand in Blanes te schilderen met de titel ‘In Blanes is alles goed maar ook kut’.”

Gemoedstoestand op het doek

Een gevoel overbrengen op het doek, dat is voor Pjotr belangrijk. Zo schetst hij een situatie waarin je buiten in de zon wandelt op het pad waar je altijd loopt. Je ziet een grote

gierwagen op een weiland en op dat moment voel je je gelukkig. Het is niet de gierwagen of de zon; het zijn alle factoren bij elkaar die accumuleren tot het feit dat je je goed voelt. “Dit gevoel hoef je niet altijd te doorgronden.” Pjotr is op zoek naar een beeld waarbij je je goed voelt, maar niet per se de behoefte hebt om te willen begrijpen waarom het je aantrekt. “Ik probeer die gemoedstoestand te vertalen naar het doek. Het gaat om het verbinden van dingen op een bepaalde manier, zodat je dat gevoel precies zo overbrengt. Het is mijn ultieme doel dat iemand dat gevoel krijgt en denkt ‘jesus dat is lekker’. Het draait om de gedachte die ik de toeschouwer geef; het beeld, de kleuren, de titel.

Schrijven

“Ik vind het heel belangrijk dat ik dingen parallel aan elkaar ontwikkel. Die onderdelen komen elkaar later tegen.” Pjotr heeft eerder een dichtbundel geschreven en is bezig met een tweede. “Die teksten lenen zich allemaal voor mijn werk. Voor een titel of iets wat ik in het werk kan gebruiken of het wordt een gedachtespoor van de reeks. Ik vind het belangrijk dat ze elkaar ondersteunen. Ik zou het liefst nog verder willen gaan en mijn eigen muziek afspelen bij mijn muziek tijdens exposities. Het lijkt me mooi dat vanaf het eerste moment dat je ergens binnenkomt, je een totale ervaring van de maker krijgt en helemaal mee kan met dat gevoel.”

“In principe hanteer ik geen thematiek. Doch ben ik me er terdege van bewust dat alles uiteindelijk een afspiegeling van mijn eigen leefwereld is, van mijn ervaringen. Dit alles zal voorkomen in mijn werk. Het is niet mijn doel om mijn gedachtegoed te projecteren op een ander met mijn werk. Het is mijn doel om de dingen die ik zie, waar ik zelf verwonderd van raak, aan iemand anders te kunnen overbrengen. Als ik iets zie, kan ik er niet altijd de vinger op leggen waarom ik het vet vind. Om dat gevoel dan op een doek te zetten is niet altijd makkelijk.”

Experimenteel

“Elk werk wat ik maak is experimenteler dan het voorgaande. Niks is voor mij standaard. Ik begin met maken en probeer een doek ruwer te maken. Dan kan ik tien boeken over schilderkunst openslaan, maar ik kijk wat ze hebben bij de Gamma. Flikker dat op het doek en ik kijk of het blijft plakken. Zo ja, heb ik er iets aan. Zo heb ik over de tijd heen technieken ontwikkeld die duurzaam zijn en los staan van de traditionele schildertechnieken. Mijn werk heeft veel met structuur te maken. Zo meng ik mijn gesso aan met marmerslijp, waardoor je een soort stuclaag krijgt. Ik merk dat ik niet zomaar een zwart kannetje wil hebben; het moet structuur hebben en anders zijn. Spelenderwijs kom ik tot een eindproduct. Sommige technieken zijn zo geslaagd, die pas ik daarna toe op elk doek. Ik hoef niet bij een schilderdocent aan te komen met mijn werk. Die zou op heel veel punten zeggen: ‘leuk, maar waarom heb je niet gewoon dit toegepast, dan heb je hetzelfde effect’. Ik hou heel erg van tradities en traditionele kunst, maar ik hou nog veel meer van nieuwe dingen aanstippen. Misschien komt er een moment waarop ik daarin slaag.”

“Ik ben altijd wel opzoek naar een bepaalde viezigheid in het werk, daar hou ik wel van. De afgelopen werken was het minder aanwezig, maar het komt nu weer meer naar boven. Ik vind het fijn als een werk bijna stinkt. Dat het gewoon een heel ranzig werk kan zijn, dat vind ik vet.”

